

Opstandelsen og livet

Af Thorkil Thorsen

KLUMME

Overskriften på denne klumme kan måske få læseren til at tro, at den egentlig hører hjemme under weekendtillæggets kirkesider. Men sådan er den ikke tænkt. Ikke desto mindre tager den udgangspunkt i påsken.

Jeg befandt mig midt i den højhellige påske og havde i den anledning opfrisket min børnelærdom om, hvad påskedagene egentlig markerer og skal minde os om. Det er jo noget med den sidste nadver, at Jesus blev korsfæstet, døde, genopstod mm. Sådan fortæller Biblen. Opstandelsen er i kristendommen det væsentligste element i denne historie.

Men påskelørdag bragte DR2 en udsendelse, som vakte en vis opstandelse hos mig. Den handlede om, at mennesker angiveligt kan få et evigt liv på jord eller i hvert fald en opstandelse efter døden. Dette skulle være muligt gennem nedfrysning og senere optøning.

Vi er altså langt fra den religiøse boldgade her – og langt inde i videnskaben, hvor mennesket spiller med sin bioteknologiske kunnen.

Ganske kort fortalt: Nedfrysningen kaldes kryokonservering (eller kryopræserving). Forstavelsen kryo kommer fra græsk og betyder kulde, is-. Straks når personen er klinisk død, lægges denne på et leje af tøris, og hjernen tilføres ilt for at modvirke det naturlige henfald af celler. Dermed mindskes risikoen for, at hukommelse, personlighed og andre vigtige funktioner ødelægges. Blod og øvrige kropsvæsker kan under nedfrysningen danne sylespidse iskrystaller, som vil kunne sprænge cellerne og ødelægge organerne. Derfor tømmes kroppen for disse væsker, og de erstattes med en medicinsk frostvæske. Så starter den egentlige nedfrysningsproces, som normalt forløber over flere dage. Sluttemperaturen er 196 minusgrader, og kroppen opbevares i flydende kvælstof i en stålbeholder.

Isnende kold forretning er det. For eksempel tager Alcor Life Extension Foundation i Arizona foruden et årligt medlemskontingent 1,2 millioner kroner for at nedfryse og opbevare folks lig og optø dem igen ved en senere lejlighed. Er du en fattigrøv, kan du nøjes med kun at få hjernen og noget af hjerneskallen frosset, mens resten af pladsmæssige grunde kasseres. Det ko-

“Mennesker kan angiveligt få et evigt liv på jord eller i hvert fald en opstandelse efter døden

ster kun en halv million. Forventningen er så, at man med celler fra den optøede hjerne til sin tid kan skabe en klon og gendanne kroppen, som den var ved døden, eller endog i en yngre udgave. ”Til sin tid” betyder, at der ikke er sat en fast dato på optøningen. Den kan ligge langt ude i fremtiden. Den vil primært finde sted, når lægevidenskaben har gjort sådanne fremskridt, at den sygdom, man døde af, kan kureres effektivt.

Alcor kryokonserverede i februar i år Norma D. Petersons hjerne. Hun blev dermed deres 156. ”patient” – det er sådan man dér kalder ligene og hjernerne i ståltankene. I nogle af de andre lignende nedfrysningsanstalter kalder man dem ”klienter”.

Indtil videre er ingen af disse patienter/klienter blevet optøet. Man har gjort forsøg med nedfrysning/optøning af dele af dyr, og det er lykkedes at få en nedfrosset/optøet kaninnyre til at fungere i en transplanteret kanin. Men endnu er der altså ikke trukket nogen stor kanin op af hatten i form af et genoplivet menneske. Alcor giver heller ingen garanti for, at det nogensinde kommer til at blive muligt. Måske kollapser kroppen bare efter optøning og hjernen viser sig at blive en dryppende, død masse, som flyder ud over stålbordet i laboratoriet.

Men HVIS det kunne lade sig gøre, så rejser det store spørgsmål – ikke kun eksistentielle spørgsmål om liv og død, men også medicinske, juridiske og mere praktiske. Jeg kunne beskrive så mange etiske dilemmaer og ubekvemme spørgsmål, at denne klumme ville komme til at fylde flere sider og dermed alligevel ende ovre i Kirke-sektionen. Men nogle få undrende spørgsmål kan eksemplificere typen af dilemmaer og usikkerheder:

Hvor fedt er det lige at vågne op og blive geninstalleret i et samfund, som på det tidspunkt er gennemsyret af teknologier, ideer og rutiner – og betegnelser for disse – som man absolut ikke kender, for eksempel dyvacentriber, carzener, sulgavy, luppicon?

Hvad ville min datter mon sige til det, hvis jeg om 50 år dukkede op til hendes 90 års fødselsdag – og jeg selv efter nogle år i nitrogenbeholderen faktisk kun var 72? Eller endnu bedre: Hvis jeg var blevet ungdommeliggjort og fremtrådte som en billedskøn Adonis på 25? Ja, og hvordan ville jeg selv kunne håndtere det? Og hvad ville

hun sige, hvis jeg krævede den arv, hun havde fået efter mig, tilbagebetalt?

Hvis jeg ikke ”overlever” optøningen, var der så oprindeligt tale om aktiv døds-hjælp? Var der tale om drab og usømmelig omgang med lig?

Hvis det faktisk lykkes at vække mig til live igen efter nedfrysningen, og det så derefter viser sig, at min hjerne har taget alvorligt skade... hvad så? Skal jeg så nedfryses igen i venten på, at lægevidenskaben om nogle år kan helbrede min hjerne-skade? Eller skal jeg anbringes på et hjem for nedfrysningshjerneskedede og dér bare vente på min død nummer to?

Hvad med den døde tre-årige, som skal optøs, når hendes dødelige sygdom kan behandles måske 50 år senere? Vil hun kunne genoprette den tidlige psykologiske tilknytning til forældrene? Kan hun overhovedet huske dem?

Skulle jeg mon lade mig kryokonservere i håb om, at ældreplejen vil være mere værdig og tilfredsstillende til sin tid?

Der er meget – og meget mere – at tænke over. Mange andre spørgsmål af lignende karakter må overvejes, før vi finder ud af, om kryokonservering er noget for os.

Efter sigende har mindst tre danskere skrevet sig op og indgået aftale med et institut.

Jeg har gjort op med mig selv. For mig er livet her og nu. Jeg kan tøjle min nysgerrighed på, hvordan alting vil være, hvis jeg vågnede op igen om 100 år. Eller om 1.000 år. Opstandelse og et evigt liv er ikke en fristelse – snarere en devaluering af dét, jeg har.

Jeg vil hverken investere penge, tanker eller bekymringer i forfængelige drømme om et jordisk liv efter døden.

THORKIL THORSEN er efter 40 års frivillig eksil tilbageflytter i 2009. Potentiel pensionist. Pendler mellem lønarbejde som seniorforsker i København og selvstændig konsulentvirksomhed på Bornholm.